

Jussi Wihonen ps

Kirjallinen kysymys kansalaisten elinkustannusten nousun kriisistä

Eduskunnan puhemiehelle

Inflaatio on piinannut suomalaistalouksia erityisesti kuluvana vuonna, ja tulevana talvena odotetaan kylmää kyytiä muutoinkin kuin säiden osalta. Polttoaineen hinnat ovat pahimmasta huipusta laskeneet, mutta ovat edelleen korkealla. Alkutuotannon kustannukset ovat kasvaneet, kun esimerkiksi lannoitteiden hinnat ovat kasvaneet merkittävästi jo ennen Ukrainan sotaa. Kuluttajalle inflaation todellisuus iskee viimeistään ruokakaupassa, kun ostoskorin hinta jatkaa kasvamistaan. Lisäksi päälle lyödään sähkön hirvittävät hinnannousut, jotka lisäävät menoja entisestään. Inflaatio iskee moneen kertaan.

Kuluttajaliiton tuoreen kyselytutkimuksen¹ mukaan lähes puolella kotitalouksista ei ole varaa elinkustannusten nousuun yli sadalla eurolla kuukaudessa ilman, että kotitalous joutuu ahdistukseen. Viidennes kotitalouksista ei kestäisi minkäänlaisia elinkustannuksien, kuten asumisen, elintarvikkeiden tai energian, hinnannousuja. Vain noin 15 prosenttia kyselyyn vastanneista kotitalouksista kestäisi yli 500 euron elinkustannusten nousun kuukaudessa. Haasteet korostuvat erityisesti yksinhuoltajien talouksissa, joista noin 30 prosenttia ilmoitti, että maksuvaraa kustannusten nousuun ei ole lainkaan ilman taloudellisen ahdingon vaaraa.

Kyselyn tulokset luovat synkkää kuvaa tulevasta talvesta. Kotitaloudet ovat hätää kärsimässä. Apua tarvittaisiin nyt, eikä pahimman hädän hetkellä. Tällä viikolla uutisoitiin², että jo 4 000 on saanut maksuhäiriömerkinnän maksamattomien sähkölaskujen takia. Ja pahin hinnannousu on vasta edessä.

Tulevan talven haasteet ovat ankarat, ja kansalaiset tarvitsevat turvaa. Selvää on, että esimerkiksi sosiaalitoimen asiakkaiden määrä tulee kasvamaan ja tukihakemusten määrä kasvamaan hurjasti. Kansalaiset tarvitsevat apua kuitenkin nopeasti, eikä kellään ole varaa jäädä odottamaan tukipäättöksiä tai suunnitelmia montaa kuukautta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten kuluttajia aiotaan tukea elinkustannusten nousun kriisissä,

1 <https://www.kuluttajaliitto.fi/blog/2022/10/07/joka-viidennella-kotitaloudella-ei-lainkaan-varaa-elinkustannusten-nousuun/>

2 <https://www.talouselama.fi/uutiset/te/22b5b105-9c0b-4667-a4c3-2b675736851c?ref=ampparit:179a>

Kirjallinen kysymys KK 512/2022 vp

miten kuluttajien arvellaan selviävän kriisistä,

miten on varauduttu ruuhkiin eri virastoissa, kun tukihakemusten määrä tulee kasvamaan räjähdysmäisesti ja

mitä nopeita tukitoimenpiteitä hallitus aikoo vielä tehdä?

Helsingissä 7.10.2022

Jussi Wihonen ps